

Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олега Ольжича

Науково-методичний відділ

Шануймо земляків

**Матеріали з досвіду роботи
бібліотек області**

Бібліотечна практика

Вип. 13

Житомир, 2016

Шануймо земляків: матеріали з досвіду роботи бібліотек області / Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича ; уклад. О. Люблянська, ред. Г. Врублевська. – Житомир : ЖОУНБ ім. О. Ольжича, 2016. – 58 с. – (Бібліотечна практика. Вип. 13).

Видання містить матеріали бібліотек Житомирської області, присвячені ювілейним датам письменників-земляків та сценарії презентацій їхніх книжок.

Укладач: О. В. Люблянська

Редакція: Г. Й. Врублевська

Відповідальний за випуск: Н. А. Карплюк

Андрушівська районна бібліотека для дорослих

«Видатні постаті Андрушівщини»

Презентація книги

Читець: Люблю цю землю рідну і чудову.

Жили ми тут, як вміли, як могли.

В дитячу пору, пору світанкову

Хіба ми тут щасливі не були?

Хіба не слухали ми пісню соловейка,

Чи не лічила нам зозуленька літа?

Життєва ноша в нас була легенька,

Дорога в світ здавалася проста.

Нам раз всього родитись довелося

На грішній цій і на святій землі.

Про що ми мріяли, що буде, що збулося

Життя розставить крапочки над «і».

Приготувала доля різні всім дороги,

А нам здавалось — долю творим ми.

І перед кожним з нас — свої пороги,

Життя і зводить, й розлуча з людьми.

Земля моя і праведна, і грішна,

Люблю тебе таку, яка ти є.

Життя буває й радісне, й невтішне...

Спасибі долі, що воно в нас є.

Як вишиванка стелеться дорога.

Червона нитка чорну потягла.

І біль розлук, і радість, і тривоги —

Усе нам доля і сповна дала.

І линуть дні. Чим далі, тим частіше

Душа летить до тих єдиних місць,

Де ти був рідний, просто найрідніший,

А вже сьогодні ти тут тільки гість...

Таке природа диво сотворила

На цій землі серед лісів і квіт.

Що в батьківських місцях якась незламна сила,

Що рве нам душу, тягне, як магніт...

Вед: Доброго дня, шановні добродії. Наша сьогоднішня зустріч-презентація присвячена випуску книги «Видатні постаті Андрушівщини» та її автору Петру Платоновичу Михайленку.

Вед: Невблаганно і швидкоплинно біжить час, постійно виникають нові події, явища, факти, змінюється життя, ситуації... І те, що трапилось сьогодні, завтра вже стає надбанням історії. А знати, що було раніше, історію свого рідного краю, свого міста чи села, знати свій родовід – це священний обов'язок кожного із нас. Той, хто пам'ятає і знає минуле, значно краще озброєний досвідом, глибше розуміє сучасне, чіткіше уявляє, а то й передбачає майбутнє.

Вед: З нагоди випуску книги до слова запрошуємо Голову державної адміністрації Олександра Миколайовича Дудара (виступ Дудара).

Вед: У кожної людини в житті є щось таке сокровенне, найрідніше, без чого вона не може навіть уявити свого життя. Це рідний батьківський край, де вперше дитиною побачили світ. Це та земля, по якій ми зробили свої перші кроки, земля наших дідів і прадідів, і вона найдорожча за все на світі.

Автор книги Михайленко Петро Платонович народився в селі Скragлівка Бердичівського району. Доля склалася так, що Петро Платонович тісно пов'язаний з історією Андрушівського району. З 1973 року працював першим

секретарем райкому партії і за його ініціативи в 1975 році Андрушівка має статус міста. Зараз плідно працює над видавництвом книг про історію Житомирської області. До слова запрошуємо автора книги «Видатні постаті Андрушівщини» Петра Платоновича Михайленка (виступ Михайленка).

Вед: Великий обсяг інформації, яку містить книга, допомагали збирати і систематизувати наші земляки Раїса Федорівна Ковтун, Марія Генріхівна Олексюк, Валерій Броніславович Шпаківський. Саме такі люди своєю добросовісною працею та щирим ставленням до Андрушівщини здобули заслужений авторитет, шану і повагу її жителів. До виступу запрошується Раїса Федорівна Ковтун (виступ Ковтун)

/Художній номер/

Вед: Дуже приємно, що останнім часом усе більше з'являється видань історико-краєзнавчого характеру, мемуарів та спогадів, працює всесвітня мережа Інтернет, де з'являються певні повідомлення, інформація і про нашу Андрушівщину. Інформаційно-довідкове видання «Видатні постаті Андрушівщини» - надзвичайно цінна і важлива книга. Вона стане своєрідною візитівкою Андрушівщини.

Вед: Збірка «Видатні постаті Андрушівщини» зібрала до одного загалу імена всіх тих андрушівчан, яких можна об'єднати одним словом – видатні. До них, в першу чергу, ми відносимо Героїв Радянського Союзу, кавалерів ордена Слави, на честь яких відкрито Алею слави в нашому місті. Відкривають книгу в рубриці «Твої герої, Андрушівщино» п'ятеро наших героїв із зони АТО, які своїм життям заплатили за волю і єдність України.

Це:

- Заєць Олексій Євгенович, житель Андрушівки, загинув 28 серпня 2014 року в м. Лутугіно Луганської області
- Павлюк Олександр Михайлович, житель села Лісівка, загинув 2 листопада 2014 року в місті Щастя Луганської області

- Вахнюк Олександр Миколайович, житель м. Андрушівка, загинув 2014 року під Дебальцевим Донецької області
- Вовк Іван Михайлович, житель села М. Пятигірка, загинув 8 січня 2015 року біля села Вільне Луганської області
- Ковальчук Олександр Іванович, житель села Павелки, загинув 5 травня 2015 року під м. Артемівськ Донецької області.

Вед: І хоча держава не присвоїла їм почесного звання Герой України, але в наших серцях вони – герої. Хвилиною мовчання прошу вшанувати всіх тих, хто у всі часи і війни віддали своє життя за нашу волю. Прошу всіх встати (хвилина мовчання.)

/Художній номер «Повертайся живим»/

Вед: На Андрушівщині народилися, жили і працювали сотні поколінь невтомних трудівників, багато з яких доклали безліч зусиль до становлення, розвитку, процвітання рідного краю, поклали на вівтар своєї малої батьківщини чимало років свого трудового життя, залишили неповторний слід своєю діяльністю. Андрушівщина дала світу чимало відомих імен, тут за певних історичних обставин перебувало багато знатних і знаменитих особистостей, що також підсилює історичну славнозвісність і значимість краю. З нагоди презентації книги до слова запрошуємо (виступ гостя).

Вед: Почесні громадяни – це найбільш відомі, шановані люди, які зробили значний особистий внесок у розвиток міста і району, в забезпечення належних соціально-економічних та культурно-побутових умов життя їх мешканців тощо. Нагадаємо, що почесні громадяни – це поняття історичне, започатковане в далекі часи. До таких відносились ті, хто мав заслуги на виборній міській службі, потім коло таких осіб розширилося. Почесні громадяни мали певні пільги, до них зверталися «Ваше благородіє». Звання присуджувалося імператорським указом, почесним видавалася спеціальна Грамота. Облік їх вівся в кожному місті у Міській обивательській книзі. За

радянських часів і тепер звання почесних громадян присвоюються особам за особисті видатні заслуги перед громадою міста, села, активну участь у громадсько-політичному житті тощо. В Андрушівці практика присвоєння таких звань започаткована в 70-х роках минулого століття. Вони вручалися за особливо видатні заслуги в захисті Вітчизни у військовий і в мирний час, у забезпеченні державної безпеки і зміцненні обороноздатності, за особисту хоробрість, самовідданість і мужність, досягнення в різних галузях трудової і громадської діяльності, в розвитку дружби і співпраці між народами, зміцненні миру тощо. До слова запрошуємо... (виступ гостя)

/Художній номер/

Вед: Звісно ж, видатними андрушівчанами вважаємо і нагороджених державними нагородами незалежної України заслужених працівників різних галузей. З особливо приємними почуттями поміщаємо тих, кому присвоєне високе звання «Мати-героїня». Серед видатних також відомі вчені, військові, андрушівчани – очільники обласних та республіканських організацій, депутати Верховних Рад СРСР та УРСР, народні депутати від нашого регіону, які своєю багаторічною працею зробили свій внесок у розвиток та розбудову краю, сприяли його популярності. З привітальними словами до вас звертається... (виступ гостя).

Вед: З великою шаною і повагою хочемо згадати всіх тих, хто матеріально підтримав видавництво книги. Автори дякують головам сільських рад, міській раді, Ющинському Юрію Віталійовичу, Марищенко Володимирі Аркадійовичу та всім небайдужим жителям нашого району. До привітального слова запрошується... (виступ гостя).

Вед: Своє видання автори присвятили 50-річчю відновлення Андрушівського району та 40-річчю проголошення Андрушівки містом районного підпорядкування. Вважаємо, що ця збірка знайде позитивне схвалення у жителів і гостей міста та району. Вона може стати цінним посібником для

вчителів, учнівської молоді, студентства, бути корисним для краєзнавців, соціологів, туристичних менеджерів і екскурсоводів, всіх, хто цікавиться історією нашої країни, свого рідного краю. А зараз попросимо авторів книги поставити свої автографи та подарувати книги бажаючим.

/Автографи/

Вед: Я люблю тебе, рідний мій краю,

Моя доля, відрада і спів.

Синє небо глибоке й безкрає,

І роздолля врожайних полів.

Я люблю тебе, рідний мій краю,

Моя віра, надія, любов.

Помираю в журбі й воскресаю

На землі твоїй в радості знов.

Вед: Ми щиро вдячні авторам за прекрасне історико-довідкове видання, за їх труд, любов до рідної Андрушівщини, бажаємо їм міцного здоров'я, щастя, нових творчих успіхів в ім'я процвітання рідного краю і України.

/Художній номер/

Вед: На цьому офіційна частина нашої презентація завершена. Запрошуємо вас всіх до чаювання, під час якого ви можете поспілкуватися з авторами та поставити їм питання.

Ємільчинська центральна районна бібліотека

Організаційно-методичний відділ

Тонкий лірик і мудрий філософ

Біографічний матеріал до 80-річчя від дня народження

поета–пісняра Вадима Крищенка

Крищенко Вадим Дмитрович

Біографія

Вадим Дмитрович Крищенко народився 1 квітня 1935 р. у Житомирі.

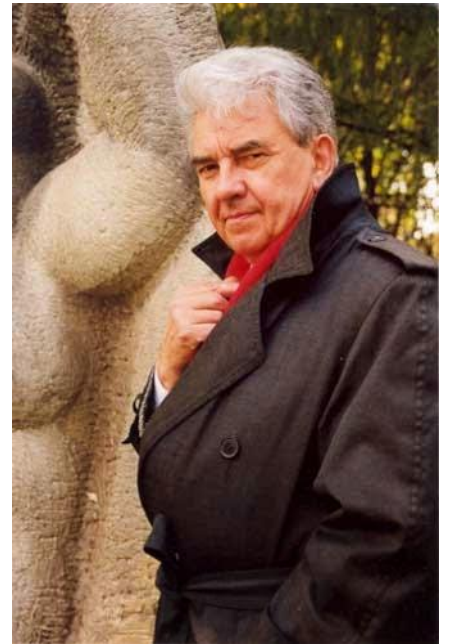
Дитинство минуло на берегах річки Хомори у бабусі з дідусем у селі Глибочок Баранівського району.

Після повернення батька з фронту Крищенки оселилися в Житомирі. Батько працював директором середньої школи № 1 на Мальованці, а згодом — у школі № 23, яку й закінчив Вадим. У 2011 році в ЖМГГ №23 було відкрито музей В. Крищенка. Коли йому виповнилося 14 років (навчався у сьомому класі), померла його мати. Її світлий образ і тема малої батьківщини проходять крізь всю творчість поета.

Писати вірші почав ще в школі. Великий вплив на його становлення як поета–пісняра мав Андрій Малишко.

Вчився на факультеті журналістики Київського університету, відвідував літературну студію, якою керував Юрій Мушкетик, а старостою був Василь Симоненко.

Згадує Вадим Крищенко: «Один із перших своїх поетичних зошитів я віддав читати Андрію Малишку. По якомусь часові приходжу до нього і з хвилюванням запитую: «Андрію Самійловичу, ну як?... У відповідь чую: «Твої вірші, Вадиме, як пісня». Я тоді подумав: «А це добре, чи погано?» Тільки через багато років по тому зрозумів, що великий Майстер, який сам прекрасно писав пісні, зумів розгледіти в поетові-початківцеві цю схильність до пісні».

Після закінчення університету працював журналістом. 1963 року побачила світ перша збірка поезій «Тепла прорість». У наступні роки з'явилося ще понад 30 поетичних збірок Крищенка, він автор понад 300 пісень. Працював у співавторстві з такими композиторами, як Геннадій Татарченко, Олександр Злотник, Ігор Поклад, Олександр Морозов, Павло Дворський і багато інших.

Найвідоміші пісні: «Хай щастить вам, добрі люди», «Родина», «Молитва», «Білі нарциси», «Берег любові», «Отчий край», «Осінні яблука». Софія Ротару, Василь Зінкевич, Лілія Сандулеса, Іво Бобул, Квартет «Гетьман», Оксана Білозір, Іван Попович, Павло Дворський, Павло Зібров, Віталій і Світлана Білоножки, Віктор Шпортько та багато інших українських співаків охоче включають до свого репертуару пісні Вадима Крищенка, стаючи разом із композиторами його співавторами. Неперевершеними виконавцями пісень поета були Назарій Яремчук і Раїса Кириченко.

Вадим Крищенко неодноразово ставав переможцем конкурсу сучасної української пісні «Пісенний вернісаж», який щорічно проводиться в Національному палаці «Україна».

Вадим Крищенко: «Хороша пісня відроджує в душі українство»

В.Крищенко: «Хороша пісня відроджує в душі українство» / Л.Пуляева // Високий Замок. – 2011. – 14 січня

1 квітня 2015 року святкував своє вісімдесятиріччя Вадим Крищенко – український поет-пісняр, народний артист України, заслужений діяч мистецтв України, лауреат літературно-мистецьких премій Івана Нечуя-Левицького, Андрія Малишка,

Дмитра Луценка. Автор близько 30 поетичних книг та, понад 300 пісень. Вадим Дмитрович відсвяткував свій ювілей всеукраїнським гастрольним туром. Про мрії й сумніви, радощі й розчарування, про творчу дружбу і допомогу молодим співакам - розмова кореспондента «Високого Замку» із Вадимом Крищенко.

- Вадиме Дмитровичу, ювілей – не лише радість, а й легкий смуток, а також – час роздумів про звершене і про те, що хотілось би іще зробити...

- Маєте рацію. В ювілейні дні думаєш про те, скільки уже всього пережито і про те, як мало залишилося... Це не вигадка поета, а реальність. Уже нема тих сил, які були в молодості, енергії, важко їхати у потягу... Але те, що відбувалося під час мого туру в багатьох містах України, переконувало, що все це роблю не заради себе, а заради того, щоб нести українське слово, пісню до людей. Хороша пісня відроджує в душі українство. На жаль, ми деформовані... Після минулорічних подій у великої частини людей залишилася зневіра, байдужість, мовляв, мені все одно. Мені хотілося б ці настрої перебороти і довести, що мені не все одно. Багато скептиків, але є відчуття, що українство відроджується.

Приємно, коли після концертів до мене підходять люди і дякують за пісні і за те, що я є.

- Ви згадали події минулого року. Мали на увазі зміни у політичному житті України?

- Так. Мені це болить. Те, що відбувається зараз, - просто ганебно. Відчуваю деякий тиск, але думаю: «А чого мені уже боятися?». У мене багато віршів на цю тему, які читаю зі сцени: «Коли воскресне Україна», «Бандеровець»... Ганебно, що ліквідували Указ Ющенка про звання Героя України, яке було присвоєно Бандері. Я один із перших написав пісню про воїнів УПА, яка називалася «Україно, пам'ятай героїв». Ми не завжди справедливі до тих людей, а їх скоро взагалі не залишиться серед живих, і це наша ганьба. Україна важко встає з колін. У цьому чимала «заслуга» і нашого східного сусіда. Україна відродиться тоді, коли буде у нас єдина церква.

- Ви – поет, який має свою громадянську позицію і не може залишатися осторонь тих подій, які відбуваються у державі. Що вас болить і що радує не лише як поета, а й як людину?

- На жаль, поет нині у скрутному матеріальному становищі. Майже усім співакам я подарував свої тексти. Мабуть, немає виконавця старшого і середнього покоління, який би не взяв мою пісню. Радію, що серед них є зовсім молоді виконавці, як, скажімо, Михайло Брунський чи Катя Бужинська. Важливо у мистецтві бути ні на кого не схожим, нікого не копіювати. Михайло саме такий співак. На концерті Олександра Злотника йому подарували оплесків значно більше, ніж метрові естради Йосифу Кобзону. Одним із найкращих вокалістів нині є Павло Мрежук. Він теж колись приїхав до мене, і я склав йому репертуар. Радію, що комусь допоміг, подав руку. На жаль, у нас майже немає професійних поетів-піснярів. Пісню треба писати спеціально, тут є свої закони повтору, свої сюжети... Це складний процес, адже працюєш і з композитором, і зі співаком. Щоб пісня почала жити, потрібна щонайменше

тисяча доларів. Пісня долітає до людей значно швидше, ніж прозовий чи публіцистичний твір. Дивно, що у номінації Національної премії ім. Т. Шевченка немає нагороди за пісню. Наша інтелігенція – роз'єднана, багато амбіцій, багато гетьманства. Нам потрібно єднатися заради того, щоб жила Україна.

- Знаю, що ви були знайомі з Андрієм Малишком...

- Так, я знав Андрія Самійловича. Одного разу, прочитавши мої вірші, він сказав: «Вадиме, твої вірші, як пісня...». Слова Малишка виявилися пророчими. Через багато років мої вірші зазвучали піснями...

- На вашу думку, у чому секрет успіху і популярності тієї чи іншої пісні?

- Для мене важливий результат – хочеться мати хорошу пісню. Інколи поважний композитор не може відчути тексту і написати достойну музику. Розкажу такий випадок. Вірш Василя Симоненка «Лебеді материнства» потрапив на стіл до знаного композитора Григорія Майбороди. Він написав музику. Потім цей вірш побачив ще один іменитий композитор. Та от цей текст потрапив до тоді ще нікому не відомого композитора Анатолія Пашкевича, і саме його пісня зазвучала. Як не дивно, багато знаменитих пісень написали маловідомі композитори. На жаль, у нас не існує такого поняття, як меценатство. Багатим не престижно слухати українську пісню, вони ідуть на концерти Агутіна, Кіркорова... Щоб наступного дня, сидячи з друзями у сауні, пихато розповідати, що вчора був на тому концерті. Потрібно змінити погляд на те, що російська пісня вартісніша за нашу. Наша пісня духовніша, щиріша, не така «приблатньонна», як російська. Із задоволенням мої пісні виконують Павло Дворський, Алла Попова, Микола Свидюк... Але чому люди не хочуть іти на концерти наших виконавців?

- Зате повні зали збирають «Пающіє труси»... Чому таке явище має попит?

- Світ став більш прагматичним, більш оголеним і сексуально відкритим. Колись не зустрінеш жінку, вбрану у штани, а нині майже всі так ходять. Час

змінюється. Молодь швидко визріває, їй хочеться шалених ритмів, якихось запозичень, чогось відвертого, нехай і не естетичного. Але радує одне: минає молодість, і людина повертається до звичайної мелодійної пісні. Молодим потрібно пропонувати гарні тексти. Один художник намалює оголену жінку, і його роботу назвуть порнографією, а оголена натура іншого буде викликати захоплення і висіти у кращих галереях світу. Хотілося б мати більше справжніх поетів-піснярів і композиторів. І найбільша біда у тому, що держава повернута спиною до культури. На концерти, присвячені професійним святкам, запрошують тільки російських виконавців. Українські телеканали пропагують російську естраду. Жодний український телеканал не пропагує української пісні. Візьмемо, наприклад, непоганих наших співаків Ані Лорак чи Олександра Пономарьова. Вони непогані співаки, але єдина їхня вада – у них немає української душі. Руслана довела, що українська пісня може перемагати. Але якщо не хоче нас підтримувати держава, то давайте будемо самі щось робити.

- Треба піднімати імідж України...

- Так, але імідж українця у світі чомусь склався не надто привабливий. Нас виставляють зрадниками, підступними людьми... Треба починати з себе. Потрібно розмовляти українською мовою. Я буду акуратним, ввічливим, зразковим, щоб зламати цей стереотип. Адже образ справжнього українця – це розумна, роботяща, толерантна, сильна людина, яка може відстоювати свої інтереси. У нас є героїчна історія, яка дає чимало прикладів відданості рідному краю. На жаль, у наших провідників немає рис, гідних наслідування. Я колись написав: «Бо нам не треба вже магнатів, а нам потрібен Прометей». Нам потрібен національний Прометей, за яким би люди пішли. У нас немає моральних авторитетів. Таке бачення поета Вадима Крищенка. Намагаюся якомога більше писати про те, що мене болить і що радує, про героїв України,

про наш край, про щирі почуття дружби і кохання... Намагаюся написати якомога більше, бо у мене залишилося мало часу...

Матеріал підготувала методист Орехівська А. П.

Ємільчинська центральна районна бібліотека

На крилах української пісні

Вечір-портрет до 80-річчя з дня народження

поета-пісняра Вадима Крищенка

Звучать позивні пісні «Родина»

Ведуча: Одному з видатних наших українських піснетворців Вадимові Крищенку 1 квітня минуло вісімдесят. І зараз ми розпочинаємо вечір-портрет під назвою «На крилах української пісні», присвячений життєвому ювілею поета-земляка, поета-пісняра Вадима Крищенка. То ж давайте згадаємо його поетичні рядки, які стали афоризмами:

Ведуча: «Хай щастить вам, люди добрі»

«Мамо, тобі низесенько вклонюсь, мамо, за тебе Богу помолюсь»

«Родина-родина – це вся Україна з глибоким корінням, з високим гіллям»

«Козаку – найперше воля, козаку – найперше честь»

«Нам треба жити для добра»

«Я України син і щиро гордий цим»

«Щоб шаблі не брали, щоб кулі минали голівоньки наші».

Ведуча: Один мудрий чоловік, який знався на пісенній творчості сказав:

«Якщо твоє життя перелетять одна чи дві твої пісні – значить ти в житті відбувся». Поетичний доробок Вадима Крищенка – майже півсотні книжок,

на його слова створено стільки пісень, що це число незабаром сягне помітки тисяча. З таким вагомим багажем дістався свого 80-річчя один із найвидатніших наших піснетворців.

Ведуча: Народився Вадим Крищенко 1 квітня 1935 року в м. Житомирі в сім'ї учителів історії. Дитячі роки минули на берегах річки Хомори у бабусі з дідусем в селі Глибочок Баранівського району. Ці люди благотворно вплинули на формування поетичного світогляду майбутнього поета. Чимало теплого, ліричного влила в дитяче серце бабуся Уляна. Коли не стало бабусі Уляни, автор пише:

Читець: І дивляться вікна у вечір незряче

У бабиній хаті...Пустіє пільма.

Ніхто не голосить і навіть не плаче,

Хоч баби Уляни на світі нема...

Жила, ніби роки на вузлик мотала,

Жила, як жилось без прокльонів і зла.

І пусто очам, коли баби не стало,

І наче поменшало в світі тепла.

Поет зізнається, що коли пише новий вірш, повсякчас відчуває, як у ньому бринять оті далекі срібні дзвіночки дитинства, неповторні рідні наспіви бабусі, батька і матері...

О, я і досі чую ніжну руку

І мамин голос: «Хлопчику, не плач...»

І люта кривда неможною стала

Супроти материнської любові:

Матусенько... З далеких літ приніс

Твій добрий погляд промінець ласкавий.

Пісня «Батько і мати» на сл. В. Крищенко, муз. О. Злотника

Ведуча: Запам'яталися хлопчикові важкі роки фашистської окупації без «золотого, як сонечко, хліба» і зачовгані калоші – «супутники дитячих літ».

Після війни, коли тато повернувся з фронту, Вадим разом з батьками переїхав в Житомир. Батько працював директором середньої школи № 1 на Мальованці, а згодом у школі № 23. В цій школі (нині гімназія), де митець одержав атестат зрілості, в 2011 році відкрито музей «Поетична світлиця Вадима Крищенка». Коли йому виповнилося 14 років (навчався у сьомому класі), померла його мати, яку було поховано на Вільському кладовищі в м. Житомирі. Її світлий образ і тема малої Батьківщини проходять крізь всю творчість поета.

Ведуча: Вадим Дмитрович добре пам'ятає, що вперше засвітився як поет-пісняр ще шестикласником. А згодом, захоплений віршуванням, постав перед дилемою: куди піти вчитися - в театральний чи на факультет журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка? Зупинився на другому варіанті. В 1958 році поет закінчив факультет журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

Ведуча: Під час навчання брав участь у студентському театрі, відвідував літературну студію, якою керував Юрій Мушкетик, а старостою був Василь Симоненко. Згодом перебував на журналістській роботі. Друкуватись почав з 1955 року. Перша збірка «Тепла прорість» вийшла в 1963 році. Після неї побачили світ книжки «Щирість», «Зустрічі з літом», «Відстані», «Ясен день», «Доки живу» та інші.

Ведуча: Випала поету нагода зустрітися з Андрієм Малишко. Послухавши написане хлопцем із Полісся, Андрій Самійлович провидницьки сказав йому: «У ваших віршах звучить пісня». «Музика слова, - каже ювіляр, - і справді живе десь у мені, я відчуваю її на дотик. Справді-бо, віє чимось щемно мрійливим і вічним від такої його пісні, як «Берег любові», яку зараз виконають... (виступ)

Ведуча: Вадим Крищенко - кавалер багатьох державних нагород: орденів Ярослава Мудрого V ступеню, «За заслуги II і III ступенів, «Ордена Трудового Червоного Прапора», найвищої київської відзнаки «Знак Пошани», церковних орденів – найвищої нагороди Української православної церкви «Ордена Андрія Первозванного», «Ордена святого Володимира», багатьох відзнак громадських організацій. Йому неодноразово присуджувалося звання «Кращий поет-пісняр України».

Ведуча: Він професор кафедри культурології Національного університету біоресурсів та природокористування України та співробітник Київського національного університету технологій та дизайну.

Вадим Крищенко - автор сценаріїв багатьох відомих мистецьких заходів, зокрема, святкування 10-ліття Незалежності України на Хрещатику, Днів України на Міжнародному фестивалі «Слов'янський базар» у Вітебську, театально-пісенного дійства «Десять Господніх заповідей», що тричі демонструвалось у Національному палаці мистецтв «Україна». Його авторські концерти неодноразово відбувались не лише в Національному палаці «Україна», але й у престижних залах багатьох міст України за участю кращих виконавців. А зараз наші колеги-земляки виконають пісню... (виступ).

Ведуча: За підтримки Вадима Крищенка на велику сцену вийшли Віталій Білоножко, Алла Кудлай, Іван Мацялко, якого, на жаль, уже немає, Павло Мрежук... Більшість артистів, котрим допомагав він, називають його батьком. Особлива творча співдружність єднала Вадима Крищенка з незабутніми Раїсою Кириченко та Назарієм Яремчуком, з яким він записав чи не найбільше пісень. Обидва митці були воістину споріднені душами. В репертуарі буковинського соловейка значилося чи не найбільше пісень, написаних на слова Вадима Дмитровича. Послухайте, будь ласка, одну із них (виступ).

Ведуча: Працював Вадим Дмитрович із композиторами Ігорем Покладом, Ігорем Білозіром, Олександром Злотником, Геннадієм Татарченком, Володимиром Домщинським, Павлом Дворським... Його твори поклав до свого серця видатний співак Дмитро Гнатюк, 90-річчя якого збіглося в часі з ювілеєм Вадима Крищенка.

Чимало творів Вадима Дмитровича вельми цікаві своєю історією.

Ведуча: Серед таких зокрема й пісня «Молитва», приурочена до Всенародного референдуму 1 грудня 1991 року. Коли вона була, автори Вадим Крищенко й Геннадій Татарченко зателефонували Оксані Білозір у Львів. Почувши рядки «Дай, Боже, нам своєї сили і мужності своєї дай, щоб ми від зла оборонили себе і свій стражденний край», - Оксана вигукнула: «Негайно їду в Київ», хоч вдома її уваги потребувало тримісячне маля. Співачка розуміла: така пісня була потрібна Україні саме в той час.

Звучить пісня «Молитва»

Ведуча: Близька поетові шкільна тематика. Та це й не дивно, адже сам він виходець із учительської родини. Так, у поезії «Учителі» Вадим Крищенко низько схиляє голову перед непростю працею вчителя-трудівника, вчителя-просвітителя.

Читець: Він, як дбайливий садівник,

Що пригинається до гілки,

Перекладає мудрість книг

У ці малі смішні голівки.

Та ще й настроює серця

На щирість, вроду яснооку,

Так все життя, аж до кінця -

Продовження його уроку.

Ех, дітлахи, сухе зерно,

Яке ще треба проростити.

І він в турботі, щоб воно
В житті дало плоди і квіти.
Та що зерня...Тут складніш,
Бо у руках людини-доля.
Як вкласти в цей короткий вірш
Його шукання, радість, болі?..
На голові вже сивина,
Як вишні цвіт на повнім вітті,
Де перші учні?... Лиш луна...
Порозміталися по світі.
Усе, що знав, він їм оддав,
Зросивши словом добрим, щирим.
Його науки пароплав
Пливе десь у житейським вирі.
Ось він увесь - з добра і мук,
Іде... Вслухаючись до кроку
І низько кланяюсь йому
За світлість вічного уроку.

Ведуча: Правду кажуть: хто співає, той подвійно молиться. Більшість пісенних творів Вадима Дмитровича Крищенка - це своєрідні молитви до Бога, до України, до Матері. Вони окрилюють, просвітлюють людські душі, що зіткані з добра й любові. Любові до народу, до України, до всієї української родини...

Звучить пісня «Родина»

Підготувала зав. відділом обслуговування Ємільчинської ЦРБ Токова З.М.

Ємільчинська центральна районна бібліотека
Організаційно-методичний відділ

Праця, осяяна талантом

Інформаційно-біографічна довідка
до 95-річчя від дня народження Наума Мироновича Тихого,
уродженця смт Ємільчине Житомирської області

Наум Миронович Тихий

1920 – 1996

«У завтра загляньте, люди. По ньому міряйте свої діяння. Бо кожна мить – то корінець, з якого виросте в майбутньому чудовий плід»

Наум Тихий

Ємільчинщина... Мальовничий куточок рідного Полісся. Всі ми відчуваємо належність до свого роду і того клаттика землі, на якому зросли. Живлюще коріння нашого краю щедре на таланти, які поповнюють багату і різноманітну літературну спадщину всієї України. Ємільчинська земля зростила таких відомих літераторів, як: Грабовський Валентин , Шевчук Василь Андрійович, Окийченко Данило, Пасенюк Леонід Михайлович, Виговський Володимир Степанович, Наум Тихий.

Ємільчинщина... Ніжна, чарівна, прекрасна, життєдайна. Неповторна природа оточує селище Ємільчине, яке стоїть на березі річки Уборть в оточенні соснових і березових лісів. В такому мальовничому краї народився і

виріс майбутній поет, прозаїк і драматург Наум Миронович Штілерман – справжнє прізвище Тихого, яке в майбутньому він поміняє на псевдонім.

Наум Миронович Тихий народився 25 травня 1920 р. в родині містечкового провізора. Батько – Мирон Штілерман - за часів непу відкрив невеличку аптеку у власному помешканні, аби хоч дітям заробити на освіту. Дитячі роки поета проходили в нелегкі часи становлення Радянської влади. Сталінські репресії не оминули і сім'ї Штілерманів. В 1937 році заарештували батька, як «ворога народу», а в 1938 році Наум Тихий покинув селище, яке так любив і про яке з ностальгією згадує у вірші «Товариш старе переслав мені фото».

Товариш старе переслав мені фото:
Наш клас у шкільному саду.
Ми тільки-но, схоже, скінчили роботу
І – в трьох вишеньок на виду –
Ждемо в нетерпці, як жаданого строку:
Ось «клацне» фотограф і – в путь!
Безжурні хмарки довоєнного року
У небі над нами пливуть.
Безжурні хмарки довоєнного року
Безжурний на вишеньках цвіт...
Іще ми не знаєм: війна за півроку
Розверстою прірвою бід...
Кудись ми рвемося (куди ми спішили?)
На знімку в те звабне кудись
Сашко Українець із Гришею Шилом
Грудьми вже вперед подались.
Статечний Котляр їм вчепився в рукава
Й регочеться – лусне от-от,

А Буніс Давидко обіручки справа
Настасю трима, Скороход...
І так нам, звеселеним, гарно, нівроку,
Що в небі, завмерши нараз,
Безжурні хмарки довоєнного року
Безжурно милуються з нас.
Та що це – в задумі прикушені губи,
Печальна зломленість брів...
Іван Опанасович, вчитель наш любий...
Невже він щось інше уздрів?
Невже йому видно в цю світлу хвилину
Ті смуги печальних засад.
Крізь котрі з присутні отут половина
Сюди не проб'ється назад?
Ті смуги, ті смерчі, ті вирви глибокі,
Що шлях і йому десь утнуть?
...Безжурні хмарки довоєнного року
У небі над нами пливуть...

У 1937 р. Наум Тихий закінчив десятирічку з відзнакою і був без іспитів прийнятий до Київського університету на відділення української філології. Але навчання перериває війна. Наум Тихий брав участь у Другій Світовій війні у складі студентського батальйону. Тут він випробував себе як зв'язківець, кулеметник, командир стрілецького взводу. Був учасником оборони Києва. Потрапив в оточення, вирвався напівживий, був контужений. В боях під Сталінградом його було тяжко поранено. Потрапив у військовий шпиталь. На ці події він написав вірш.

Той, хто виніс мене з-під вогню...

Я зустріну його – й не спиню;

Може, з ним по сусідству живу,
А у гості, гляди, й не pozwу;
За столом опинившись одним,
Говоритиму – ніби з чужим...

Мав шукати його без кінця,
Я ж не знаю, який він з лица;
Мені б скрізь його кликать-гукать,
Я ж не відаю як його звать...
Непритомного ніши мене,
Не гадав він, чи хто спом'яне,

І, коли санітарові здав,
Свого прізвища він не назвав.
Може, ви (ну, скажіть!), може, ти
сонце мені засвітив?

...Вибух раптом затьмив його й стер.

Я вмирав. Я для роти вже вмер,
Бо вона відійшла... Неживі
Залишились на жухлій траві...

Він об мене спіткнувсь, той солдат,
І – на стогін вернувся назад.

Що тим зойком сказав я йому
Крізь важкої нетями пітьму?
Але він... він усе зрозумів
І вчинив, як його я просив.

Може, ти постаравсь,

Може, ви,

Щоб з війни я вернувся живий?

Хто роздмухав ті іскри життя,

*Фото Наума Тихого після
повернення з війни*

Що вже гаснули без вороття?

Хто з безодні дістав їх мені,

Ці вже геть перекреслені дні?

Хто сипнув мені з чудо-руки

Ці. Було. Вже пропащі роки,

Ці підйоми, провалля й містки;

Мое щастя і камінь важкий –

Цю божественну муку – рядки?

Хто? – питаюсь я,

Вдячний по скін.

Знати б хоч, що вернувся і він!..

Наум Тихий нагороджений орденами Вітчизняної війни I ступеня, Червоної Зірки, медалями «За оборону Києва», «За оборону Сталінграда» та ін.

Після демобілізації у 1945 р. повертається до Київського університету і плідно працює у видавництвах «Радянський письменник», «Дніпро», в редакції літературної газети і пише, пише... В 1947 році закінчує навчання в університеті. Перші вірші поета було опубліковано у 1940 р. По війні Н. Тихий став однією з найпомітніших постатей у групі молодих літераторів, колишніх фронтовиків, яких згодом назвуть «фронтовим поколінням». Своїм літературним учителем Наум Тихий вважав уже визнаного на той час Леоніда Первомайського, який багато уваги приділяв роботі з молодими авторами. Саме за його рекомендацією поет обрав літературний псевдонім Тихий, що згодом став прізвищем.

Перша збірка поезій Н. Тихого «Розмова з друзями» вийшла у 1947 році. У тому ж році його було прийнято до Спілки письменників країни. Творчий шлях Н. Тихого поділяється на два етапи.

Перший, позначений низкою поетичних збірок і романом «В дорогу виходь на світанні», при всій яскравості образів, високому рівні версифікації, та якості письма, не виходить за рамки традиції соціалістичного реалізму. У ній не можна було обійтись без кількох віршів або поем про великого Сталіна і про будівничих «світлого комуністичного майбуття».

1964 рік – початок принципово нового етапу у творчості Н. Тихого. Збірка «Колиска на вітрах» - це вже поезія художника-філософа, що за визначенням стоїть вище ідеологічних штампів. Саме глибиною думки, яка напрочуд природно витікає з відчуття, з емоції, позначений доробок Н. Тихого від 1964 року і до кінця життя.

У 1995 році у видавництві «Довіра» вийшла остання збірка творів Наума Мироновича під назвою «Седмиця». Цикл з семи драматичних поем «Седмиця» - творчий підсумок поета, над яким він працював протягом 20 років: з 1975 до 1995 року. В українській літературі до того цим надскладним жанром так масштабно послуговувалася лише Леся Українка у «Лісовій пісні!».

Автор тридцяти поетичних збірок, серед яких «Розмова з друзями» (1947), «Листи з гуртожитку» (1949), «Будівничі» (1952), «Любов і труд» (1956), «Що серце знає» (1958), «Колиска на вітрах» (1964), «З усіх доріг» (1968), «Цілую хліб твій» (1972), «Будень вічної вулиці» (1979), «Будь славен день» (1980), «Понад озимим полем» (1984), «Щоб не згас вогонь» (1989), «Вибране: поезії» (1990), «Седмиця» (цикл з семи драматичних поем) (1995), «Смак осіннього вітру» (1996).

Прозові твори Н. Тихого - романи «В дорогу виходь на світанні» (1959), «Рахунок за сонце» (1970); нариси тощо. Роман «Рахунок за сонце» написаний на основі власних фронтових спогадів поета, проте багато у чому твір є експериментальним для свого часу: за композицією, образними

засобами, ритмом прози. У романі «В дорогу виходь на світанні» порушується ряд проблем, якими жило село в п'ятдесяті роки.

Вірш «Молитва за Україну» (1992), в якому злиті воєдино почуття єврея за походженням і українського патріота за способом життя і мислення - можна було б покласти серед перших блоків у фундаменті поліетнічної української політичної нації.

Н. Тихий багато перекладав українською з мов народів СРСР. Особливо великий його внесок у перекладі з ідиш - Давида Гофштейна, Переца Маркіша, Риви Балясної та інших.

Уже на схилі літ спілка письменників України за широкої участі громадськості вшанувала Наума Мироновича Тихого. В 1986 році за збірку поезій «Понад озимим полем» поет був удостоєний літературної премії імені Павла Тичини «Чуття єдиної родини». Лейтмотивом проходить крізь вірші філософствування про минуле, майбутнє, роздуми інтимного характеру, занурення у глибини душі. Назва «Понад озимим полем» вже наштовхує читача на образ, що корінням своїм сягає ще Шевченкове «Орю свій переліг, убогу ниву...». Тож можемо зробити висновок, що Наум Тихий не цурається української традиції, поєднуючи у своїх творах безліч напрямів, як то неоімпресіонізм, традиціоналізм, символізм. Кожен образ - символ збірки – окремий вивершений концепт, що, поєднуючись із іншими, створює різнобарвний потік непересічної поезії.

Від всього в світі щось лишиться мусить –

Вплестись у пряжу, що життя пряде.

Вітрець на грядку краплю з гілки струсить,

І – паросток із зернятка гряде.

А що залишиться по тім ячанні?

Прозора крапля жалю?

А по ній?

А в тім, - чого тут критись? – в тім питанні
Не чийсь ятрився біль, а власний, мій!
Мене в моє тривожне передзим'я
Допитував дарований мені
Судьбою Час: що встиг в житті,
Із чим я

Зими суворі зустрічаю дні?
А я мовчав... мов з холоду – затерпло
Усе в душі. Що я сказати міг?
Що встиг в житті... Яким нараз нестерпно
Малим зробилося усе, що встиг!
Ну, працював... Ну. Вийшло так, що клунок
Діставсь мені на спину нелегкий...
Ну, жив за свій, не за чужий рахунок...
Та слід який? Урешті – слід який?
Чи певен я хоча б, що розплатився
За свій, сказать, від долі буханець?
Я йшов і йшов. Кудись у вечір вився
Понад озимим полем путівець.

В 1990 році семидесятирічний Наум Тихий разом з відомим колегою з м. Житомира Миколою Колесниковим приїздили в Ємільчине. Це був його перший і останній приїзд до Ємільчиного, після того, як в 1938 році він покинув селище. В читальному залі районної бібліотеки відбулася зустріч з працівниками і читачами.

На рідній Ємільчинщині. Зустріч в читальному залі районної бібліотеки, 1990 рік
На фото (зліва направо): директор ЦБС Репов Є. С., письменник М. Колесников
бібліотекар ч/з Шульга Лідія, поет Н. М. Тихий

Також Наум Тихий, приїхавши на свою малу Батьківщину, зустрічався з односельцями, однокласниками. Колишнім редактором місцевої газети «Народна трибуна» Володимиром Йосиповичем Яценко було зроблено на згадку фото.

На фото (зліва направо) - Микола Мочалін, Микола Колесніков, Наум Тихий та Гнат Сокирко

Син Наума Тихого Сергій пішов батьківською стежиною, також став поетом і журналістом, довгий час був головним редактором «Газети по-київські».

Онук Наума Тихого Георгій не відстає від

своїх знаменитих діда та батька. В 18 років Георгій почав працювати на телеканалі «Інтер» кореспондентом на прямих включеннях програми «Свобода Савіка Шустера». Після переходу на ТРК «Україна» його запросили в команду на посаду редактора – репортера. З лютого 2011 року Георгій Тихий ведучий програми «After LIVE».

Наум Тихий в вірші «Син» писав:

Над життя свій рідний край люблю,
Все йому віддам, що я зроблю,
І натхнення, що кипить в мені,
Втілиться в будови і пісні.
Тепле ж серце, що в мені бринить.
В синові, в онуках буде жить.

27 жовтня 1996 року перестало битися серце Н. М. Тихого. Похований на Байковому цвинтарі у Києві.

За своє довге півстолітнє творче життя Наум Тихий залишив великий творчий доробок, яким може пишатися поет. Його вірші мають небо філософії, людинолюбне утвердження дійсності і майбуття.

І геть з плечей гнітку поклажу літ –
За хвилику я воскресну молодим!
«Давній дім»

Наша емільчинська земля може пишатися тим,
що народила багато талантів, один з яких - Наум
Миронович Тихий.

На будинку по вул. Михайла Коцюбинського, 2 у Києві у 2006 р. встановлено меморіальну дошку

Видання творів Н. М. Тихого у фондах

Ємільчинської центральної районної бібліотеки:

1. Тихий Н. М. Вибране: поезії / Авт. перед. В. Я. Бровченко. - К. : Дніпро, 1990.- 543с.
2. Тихий Н. М. Будень вічної вулиці: поезії. - К. : Рад. письменник, 1979. - 191с.
3. Тихий Н. М. Цілую хліб твій. Вірші та поема. – К. : Рад. письменник, 1972. - 107с.
4. Тихий Н. М. Що серце знає. Вірші та поеми. – К. : Держлітвидав УРСР, 1958. - 299с.
5. Тихий Н. М. Щоб не вигас вогонь: вірші і поеми. - К. : Рад. письменник, 1989. - 221с.
6. Тихий Н. М. В дорогу виходь на світанні: роман. - К. : Дніпро, 1985. - 442с.
7. Тихий Н. М. Рахунок за сонце: роман. - К. : Дніпро, 1978. - 247с.
8. Яценко В. Й. Твої люди, Ємільчинщино. – К. :Ред. газети «Вісті...», 2004. – 175с.

В статті «Наум Тихий» розповідається про нашого земляка, поета Н.М.Тихого

Матеріал підготувала завідувач організаційно-методичним відділом Вишневська Н. І.

Коростенська районна бібліотека ім. М. Сингаївського
Методично-бібліографічний відділ

«А мені б... на хутір, до своїх, в поліське поле...О доле...!»

Бібліографічний нарис до 95-ти річчя від дня народження

Петра Павловича Клименка

«Досі ввижається його плечиста, кремезна статура за бузками й верболозами нашого прохолодного і притіненого скверу. Вічно замислений, небувало стрункий, пишнотубий, він ходив неквапливо у цьому загадковому трикутнику «письменницьких» будинків і виношував щось важливе і заповітне».

*Петро Перебійніс,
лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка*

Одмірялося, одцвіло,
перекотилось.

Дороги — лиш у снах,
і всі назад...

Цими днями Петру Павловичу Клименку, уродженцю села Хотинівка Коростенського району, видатному письменнику та громадському діячеві, сповнилось би дев'яносто п'ять. Відорав і засіяв свою ниву письменник і солдат Петро Клименко. А нам судилося збирати урожай. Зернисте слово не вмирає. Залишилися книжки. Повісті й романи Петра Клименка народжувалися з вогню і жару, з клекоту життя.

Петро Павлович народився 12 липня 1920 в селі Хотинівка Коростенського району Житомирської області. Ріс у великій селянській родині. У школу ходив до Коростеня, що в 12 кілометрах від дому. Після закінчення десятирічки вступив до Ніжинського педагогічного інституту. Мріяв стати вчителем, але закінчив лише два курси. Грянула друга світова війна. Через два континенти пролягла фронтова дорога студента-добровольця: копав окопи, протитанкові рови, а згодом, закінчивши двомісячні фельдшерські курси, опинився на Донбасі. Тут не обминула його ворожа куля. Шпиталь... а далі – знову фронт. У грізних бойовищах пройшов, проповз, проїхав, проскакав (у кавалерії) тисячі кілометрів – од гарячого ногайського степу через Донбас, Карпати, Дунай, Будапешт аж до Праги. Неподалік словацького села Руське відбулася зустріч воїнів Київської стрілецької дивізії, у складі якої воював Петро Клименко, з воїнами генерала Людвіка Свободи (командувача I Чехословацького армійського корпусу): разом з ними наші бійці визволяли Київ а тепер пліч-о-пліч воювали на чехословацькій землі.

Наприкінці війни Петро Павлович був тяжко контужений, став інвалідом. Капітан у відставці мав відзнаки - ордени, медалі, Почесну грамоту... По війні на запрошення чехословацьких друзів не раз бував у Празі, Бжецлаві, Микулові, Братиславі. Скрізь П. Клименко відчував велику прихильність і шану. Після війни вступив до Київського педагогічного інституту, який закінчив в 1948 році. Працював у редакціях газет. Автор повістей «Жива легенда», «Кров'ю святою»(написана чеською мовою),

«Вогненні тумани» (є переклад чеською мовою), романів «Круті дороги», «Родиземля», «Смертю смерть порази», «Опалене жито».

Головною темою його творчості є відображення подій другої світової війни на Поліссі, та про післявоєнне життя краю, про людей, які переборювали труднощі при відбудові зруйнованого війною села.

Події часів другої світової війни переплітаються в творах Петра Павловича з яскравими картинками натхненної праці учорашніх воїнів, які повернулися до рідного поля. Всі твори Петра Клименка сповнені любові до рідної землі, до України, до поліської природи, до людей праці. Василь Земляк, який вважався суворим оцінювачем творів письменників, писав: «Я пройшов цю землю поповзом, але тільки у слові Клименка збагнув, що таке Полісся». В кінці кожного твору Петро Клименко робив запис: Київ - Коростень – Хотинівка. З 1953 року Петро Клименко був членом НСПУ.

Хоч весь час жив Петро Павлович в місті Києві, але до кінця свого життя підтримував стосунки з земляками, вів переписку, цікавився життям рідного села.

Як і чимало бойових побратимів, Петро Клименко мав міцний характер і горду вдачу. Такий мовчазний, зосереджений, він ніколи не дбав про славу і почесні. Він працював у літературі, як хлібороб у полі. Йому ніколи було думати про власну долю. А доля письменницька, як відомо, примхлива. Вона не помічає скромних, а величає марнославно. Отак і виходило, що за життя Петра Клименка більше знали в Європі, ніж в Україні.

Він був удостоєний нагород колишньої Чехословаччини, обраний почесним громадянином аж двох міст Південної Моравії — Бжецлава і Микулова а також села Заячого.

Там, за Карпатами, за Дунаєм, його слово цінували і любили в кожному місті й селі. Не раз бувало, коли гостював у моравських друзів-читачів,

знайомі селянки запрошували письменника до господи на його улюблену плачинту – рідну посестру української паляниці.

Усім землям ніжно вклонялося чесне серце солдата. А слово Клименкове колисала рідна земля. Життя його Житомирщина. Синьооке його Полісся.

На останньому рукописі прозаїка і поета простим олівцем зазначено: «...хутір Розтяжин». Чи не про нього оці до болю щемливі рядки: А мені б ... на хутір, до своїх, в поліське поле... О доле!».

В 1999 році перестало битися серце Петра Павловича Клименка. Осиротіла на одне серце спільна письменницька світлиця. Осамотіла душа дружини - Галини Йосипівни Клименко-Биченюк – фронтовички і поетеси. Лише витає над реліквіями незрадливе слово друга і соратника:

А правда в книгах буде жить;

Бо правда і любов тримають світ...

Доля прислухалась хоч наостанок. А поетичні рядки виявилися пророчими. Не знайшлося місця на столичних пагорбах бойовому ветеранові, самобутньому майстрові слова. І прийняла його в обійми волошкова поліська земля. Тут, на хуторі Розтяжині, в Коростенському районі на Житомирщині, колосом і травою розмовляє Петро Клименко з дорогими земляками. А душа його припадає до київських доріг. Виглядає: чи не їдуть, бува, побратими по слову на козацьку розмову...

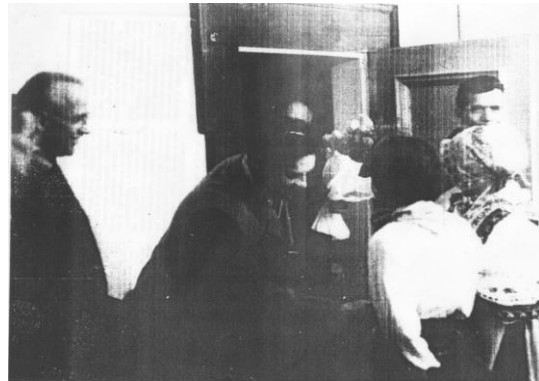
Для вшанування пам'яті видатного нашого письменника - прозаїка Петра Павловича Клименка - вдячні його земляки-хотинівці в 2009 році встановили меморіальну дошку на будівлі Хотинівської СЗШ I-III ступенів.

Встановлення меморіальної дошки П. П. Клименку

Петро Клименко разом з братами

Петра Клименка зустрічають учні міста Микулова

Література про П. Клименка

1. Клименко Петро Павлович // Письменники Радянської України : довідник / авт.-упоряд. В. К. Коваль, В. П. Павловська. - К. : Рад. письменник, 1981. - С.114.
2. Новицький О. На далекій сонячній Мораві / О. Новицький // Літературна Україна. - 1979. - 8травня.
3. Равлюк М. Епос повсякденности / М.Равлюк // Радуга. - 1986.- №9
4. Биченюк – Клименко Г. А мріяв стати вчителем... / Г.Биченюк-Клименко // Літературна Україна. – 2010. - 21 жовтня
5. Перебийніс П. Одмірялося, та не одцвіло / П. Перебийніс // Слово просвіти. - 2010. - 5-11 серпня

6. Життя громади: 12 липня відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки П. П. Клименко // Нова Доба. – 2010. - 17 липня

«Ще буде литися кров, ще будуть у борні страждати і помирати, та людська кров ніколи не проливалася даремно: вона оживить й відродить Високі поля, як оживляли їх не раз волелюбні предки.

Так було і буде, допоки сонця в небі й цвіту на землі.

Вічно буде колоситися хліб і лунатиме материнська пісня, ставлячи одвічну красу і силу людського буття»

Петро Клименко «Смертю смерть порази»

Матеріал підготувала Л. Власенко, провідний бібліограф Коростенської районної бібліотеки ім. М. Сингаївського

Радомишльська центральна районна бібліотека

І серце птицею злітає у політ:

Поетичні обрії

**До 105-ї річниці від дня народження Риви Наумівни Балясної,
нашої землячки, талановитої радянської, єврейської поетеси**

Вед. 1: Рідний край і Батьківщина – це дві великі сили. Вони нерозлучні, єдині. Вони об'єднують в собі найвищий дар природи, яким нагороджує нас Земля – це життя людини, її духовне багатство. А Батьківщина – це перш за все країна, яка дала тобі життя. Одним людям рідна земля дала все, іншим – нічого, але не від цього залежить любов до неї, а від самої людини, її доброти, людяності, вірності.

Вед. 2: Прислухайся до голосу Землі. Придивись до цієї краси. Це небо безкрає, ліси таємничі, благодатні луки, поля, квітучі сади. Земля співає свою неповторну пісню життя. Почуй її голос, подивись на це диво краси...

Вед. 1: Серед цієї безтурботної краси разом із першими талими сніжинками і грайливими струмочками прийшла у цей світ маленька дівчинка, Рива Наумівна Балясна. Потім вона заявить про себе гучним словом, стане відомим поетом і її пам'ятатимуть покоління. Вона народилася в селянській родині в с. Заболоть Радомишльського району.

/пісня про рідний край/

Вед. 2: Тут, посеред гарної поліської природи, лугових квітів, білокорих берізок, квітучих вишень вона в перші роки свого життя відкривала для себе щось нове, прагнула до знань, вивчала вічне таємниче слово. Це слово пізніше вилилося у її неповторну, ліричну, патріотичну, філософську поезію. І зробило відомою її на всю країну.

Хай слово буде кличним і високим,
Нехай серця напоює, мов соком,
Зелені віти і цупке коріння!

Вед. 1: Цей світлий безтурботний час дитинства маленької Ривиплинув дуже швидко. І пізніше у своїх віршах вона з трепетом і ніжністю згадувала свої дитячі роки, проведені у селі:

Читець: Дитинство у дворі ще ходить по траві...

У домі схиленим зачинене віконце,
Та в нім нікому вже не треба сонця,
Бо в домі не живуть, -
Він пилом весь пропах...
І плакати хочеться, і усміх на вустах.
Щось втрачено із домом цим старим,
І хоч новий високий маю дім,
Та про старий ще спогади живі:
Дитинство у дворі ще ходить по траві,
І юність притулилась до тополі
І їй повідує всі радощі, всі болі.
В тій мрії-маренні мені здалося,
Що тополине листя зайнялося
І спогади розбурхало в блакиті,
І той вогонь несила погасити

Читець: «Вишенька»

З дитинних радощів моїх убогих
Була мені найближчою одна:
Розвагою, розрадою в тривогах
Стояла вишенька біля вікна,
В віконце приязно схиляла віти,
Немов до себе викликала вийти.
Скорботно в серці спогад мерехтить,
Що подругу дитинних літ єдину
Я не змогла, дитина, вберегти,
І вишеньку мою в лиху годину
Зрубала без жалю чужа рука...
Ще й досі серце згадка ця стиска
Пішла я в світ.
І скрізь, в усіх блуканнях,
На всіх дорогах, де ходила я,
У серці завжди втіха років ранніх
Була зі мною, - вишенька моя.
І скрізь, де тільки вогнище я мала,
В саду моему вишенька зростала,
Крізь все життя її я пронесла,
Крізь сум, крізь біль,
Крізь бурю, крізь тривогу...
Здається, більше пахоців, тепла
І радості в рядках моїх від того,
Що наді мною вишенька гілля,
Мов у дитинстві, приязно схиля.

Вед. 2: Із спогадів родичів Риви Балясної відомо, що її батько виїхав до Аргентини, і вона виховувалася в дитячому будинку. І вже з 15 років

працювала на взуттєвій фабриці м. Києва, закінчивши фабрично-заводську школу.

/пісня про дитинство/

Вед. 1: В 1930-1934 роках продовжила навчання в Київському педагогічному інституті на літературному факультеті. Пізніше закінчила аспірантуру при інституті єврейської культури Академії Наук УРСР.

Вед. 2: Свій творчий шлях розпочала в 1928 р., друкувала свої вірші в періодичних виданнях України, Москви, Мінська, належала до письменницької організації «Молодняк». Брала активну участь в літературному житті республіки, будучи членом єврейської секції Спілки Письменників України та редактором у видавництвах.

Вед. 1: Як життя, так і поезія поетеси пов'язані з Україною. Її «вічне слово полум'яне, як народ та Батьківщина» зачаровують силою, величним світом і вічними істинами, а світлий образ її героїв відтворює жагу пізнання цілої епохи, в якій жила і творила талановита письменниця. І ці слова виливалися в щиру, ніжну поезію, любов до української землі, священне життя дружби народів. Якесь слово торкнулося раннього дитинства, комсомольської юності, лихої війни і радісної перемоги, десь – це далеке минуле, десь сьогоднішня. У всі ці образи вона вклала душу, сильні почуття. Її задуми і ідеї натхненні, клеочуть живими думками, а поетичне слово життєствердне, сильне, мужнє.

Читець: Не давай пропасти слову,

Як рядкам у серці тісно,

Доки сонце зійде знову,

Ще тебе задушить пісня,

Ждать не можеш ти до ранку,

Щоб їх вилить на папері,

Он герої вже на ганку

Владно стукають у двері.

Як в душі твоїй отрута, -
То й рядки, як ніч, дрімучі,
Як у серці злоба люта, -
То й пісні, як чорні тучі,
Якщо ти скорився славі
Ї з добою не на рівні,
То рядки твої кульгаві,
Миршаві і недокрівні,
Якщо ти любові повен
До життя і до людини, -
То й викохуєш любовно
Пісню, як дитя єдине.
Вічне слово – полум'яне,
Як народ та Батьківщина.
А холодне – то розтане,
Як від променів крижина.

Вед. 2: «Коли усе втопає в римах –
Червоних, синіх, голубих!

Я божеволію від них...» - писала наша талановита землячка у ті буремні роки. І саме тому серед перекладачів цих творів ціла плеяда майстрів письменства: Максим Рильський, Володимир Сосюра, Іван Драч, Дмитро Павличко. Риву Наумівну Балясну перекладали з мови ідиш.

Вед. 1: Вона активна учасниця літературного життя країни 30-40 років минулого століття. Її поезія несе великий філософський зміст людського життя і буття, а погляди і думки світлі і нескорені. Рядки її поезій несуть для кожного почуття великого кохання, ніжності і турботи.

Мені здається – відстаней нема,
Бунтує кров, тривожна і німа,

І ти, схилившись над лицем моїм,
Як скульптор, міг би все читать на нім.
Моє чоло долонями торкни –
Ще в нім жива тепличка весни,
Не дай погаснуть їй! – в малій надії
Є той вогонь, що нас обох зігріє.

Вед. 2: Коли любить – то вже любить без краю,
Щоб навіть попіл полум'яних брів,
У серці не згасаючи горів!»

/Пісня про кохання/

Вед. 1: «Обняти хочеться весь світ, умитий чистою рососою...» - обняти і любити
цей світ без останку прагнула всім серцем, розумом і душею наша Рива
Балясна.

Читець: Ні, я не ангел,
І не крила – руки в мене,
Ходжу, як всі, буденно по землі
Людиною,
Мої і втома, і натхнення,
І радощі людські, й людські жалі.
Я – на землі,
Навік зрослась корінням з нею,
Як непримітна вишенька, стою,
І небо
Голубою свіжістю своєю
Голубить крону росяну мою.

Вед. 2: «З небом цим, наче з вічністю
Ми нерозлучні довіку».
«Та все долоні підставляю,

Немов ловлю свою весну»

Оту свою весну вона так вміло «ловила», підставляла їй своє тендітне , сильне плече і виливала у риму слово, яке злітало високо в небо і обіймало далекі краї. І в цьому вся велич її творення, яке звучить до сучасника, українця, земляка і через століття.

Вед. 1: Все своє життя Рива Балясна прожила в Києві. Під час Великої Вітчизняної війни перебувала в евакуації у Уфі. Там працювала культпрацівником артілі, цензором обласного литвидавництва... і писала. В 1945-52рр. була редактором підручників у видавництві «Радянська школа». У фондах збереглися рукописи її віршів, переклади на російську мову.

Вед. 2: Однак важко жити в суспільстві і бути незалежною від нього. А ще в такому великому, тоталітарному, як Радянський Союз. Свобода і вільні думки заганялися в певні рамки, тенета. Пізніше, після тих жахливих, мученицьких років, які вона провела в засланнях, своїм родичам вона розповідала. Це були її болючі спогади, уже в прозі...

Вед. 1: «Я розуміла, що мусить щось трапитись. Арешти близьких людей. Про них боялись згадувати, а якщо і говорили, то в пів-голосу і оглядались. Кожного дня відкривали газету з однією думкою: кого сьогодні запламують. Себе заспокоювала: зі мною це не трапиться. Я – комуністка, служу своїй Батьківщині, своєму народу. Моєму народу? Якому? Говорю на російській, українській, ідиш. Думаю? Не знаю, на якій мові думаю, а ось пишу на ідиш. Мої вірші, вони мої діти і можу писати тільки на ідиш».

Вед. 2: Невідомість, чекання недоброго часу – краяли. По ночах охвачували жахи і страхи. Жіноча інтуїція підказувала: буде не просто погано, буде дуже погано.

В ту ніч, коли в їхні двері постукали, раптово наступило полегшення: ось і закінчилося чекання, почалося те, чого так боялись.

Все було, як в дурному сні. Розкидалися книги, по кімнаті літали листки із віршами. Ловила їх, як птахів, руками, поки до свідомості, до вух не долетів окрик: «Сидіть!»

Вед. 1: Світ рухнув. Він, як будинок на піску, розсипався! Він був «вчора», але його не буде «завтра».

Я построю мой дом из песка –
Мне другого не нужно пока.
Пусть летят надо мною миры...
Я усну посредине игры.

Оглухла! Не реагувала! Мене немає! Я не існую! Холод. Дуже холодно. Темнота і холод. Кричу на ідиш, рідній мові, на якій розмовляла з мамою, мові, на якій думаю, пишу.

Ну что я без народа моего?
Я без него не значу ничего,
И все мои успехи – чушь, безлики
И, как песчинки, призрачны и мелки.

Вед. 2: «Моему Народу»

Народ мой! Я с тобой, я твоя.
Гнездо мое, Украина
По тебе тоскую, край мой, Украина,
Так тоскует осенью птица по гнезду.
Я пройду сквозь пламя и к тебе с чужбины
С сыном на руках своих я опять приду!

Вед. 1: «Говори! Кричав слідчий: Де працювала? Вона тихо відповідала: На кого працювала? На свій народ. Національність – єврейка, спеціальність – поет. Всі жінки відмічають свій день народження 8 березня. Я народилася 8 березня. І полились слова на ідиш, вірші на ідиш, повні патріотизму,

мужності. О, як хотіла вона довести, що не зраджувала Батьківщину. Їй це було так важливо.

Вед. 2: Слідчі жорстоко, з тортурами вибивали з неї зізнання, ламали її волю, принижували жінку, матір і не уявляли, що залишили їй, дочці єврейського народу, патріотці України славу і пам'ять. Через чотири роки її реабілітували. Не винувата. Це помилка. Тільки така жорстока і болюча. З цим треба жити... Її життя і творчість – це велика людська гідність, чутість, здатність страждати за себе і за іншого, мука шукання істини і мука порозуміння з ближнім. Її душа страждала від такого відвертого культурного геноциду рідного та братніх народів і вона самоототожнювала себе з Батьківщиною та її долею.

Вед. 1: І дарма, що творчість Риви Балясної і наш час – це різні епохи, однак її поезія і сьогодні актуальна, патріотична і кличе до дій та перемоги.

А найдорожче в світі
Матері!
І Батьківщини
Ми не вибираєм,
Одну, як є
На цілм світі маєм
Не віддаєм Вітчизну
За борги,
Рятуєм, як посунуть
Вороги.

Вед. 2: Рива Наумівна Балясна померла 1 жовтня 1980 р. в м. Києві. Пам'ять про неї живе серед шанувальників її слова. Її пам'ятає земля, на якій вона народилася.

/пісня про Україну, Батьківщину/

Радомишльська Центральна районна бібліотека
Методичний кабінет

«Дожити життя я б хотів у любові...»

Презентація книги Володимира Шинкарука «Дідове літо»

Читець: І небо похмуре,
І хмари густі,
Пожовкли дерева, і трави, і квіти...
Підходить найкраща пора у житті,
Її я назвав би – дідове літо!
Ні розпач, ні сумнів
В душі не шкребе,
Лиш радість – безмежна і щастя - без краю
В онуках своїх впізнавати себе
І знати напевно – смерті немає!

Вед. 1: Шановні друзі! Сьогодні випала нам усім гарна нагода доторкнутися до творчості Володимира Шинкарука через збірку «Дідове літо», виходу якої він дуже чекав.

Вед. 2: Усі ми – родом з дитинства.
Шинкарук Володимир народився 19 серпня 1954 року в селі Вчорайшому Ружинського району Житомирської області в родині медиків. Життя його - чарівний світ музики, позитивна енергетика, оптимізм.

Вед. 1: Шинкарук був бардом, поетом, композитором, викладачем і ведучим, письменником, науковцем, заслуженим працівником культури, почесним громадянином м. Житомира, а також - додає його донька Ірина - люблячим чоловіком, батьком і просто неймовірним дідусем.

Читець: Летять роки, на спогади багаті,

Минають дні короткі,

МОВ ХВИЛИНИ...

Живуть нечутно у моїй кімнаті

З далеких літ збережені світлини.

А за вікном дощами плаче осінь...

І світять на стіні

старі портрети...

Далекі й близькі родичі... Ви й досі

У серці і душі моїй живе.

Вед. 2: Як автор і виконавець він є переможцем численних музичних фестивалів і конкурсів, виступав з концертами у Польщі, Словаччині. Угорщині, Німеччині, Франції, США.

Вед. 1: У Володимира Шинкарука цікава поезія: невелички за розміром, але дуже змістовні й насичені вірші. Його поезія – це торжество помислів і душ.

Вед. 2: Володимир Шинкарук писав: «Справжній митець той, хто може «переорати душу», щоб проростали в ній зерна добра і любові».

В його творчості, в кожному реченні відчуваєш незвичайний дар письменника: ніби написано просто, а скільки мудрості і краси у тій простоті.

Читець: Це, зазвичай, трапляється з незнацька,

Людина тут змінити щось безсила...

Переселився в спогади мій батько,

І мама в сні мої переселилась.

Чи, може, їх понесли білі гуси

У небеса, не залишивши сліду?
Там вже давно живе моя бабуса,
Вона, мабуть, таки зустрілась з дідом,
Що згинув безвісти в далеких сорок третім
Біля Дністра у вогняній завії...
Його обличчя на старім портреті
Багато довгих років не старіє.
...А скільки друзів відійшло у вічність...
Нічого тут не зміниш - смертні люди...
Та ще цвітуть у травні білі вишні,
І роси дзвоном сонний вітер будять.
Іще вперед веде мене дорога,
Заходить пісня радісна до хати...
Вже внуків дочекавсь... Благаю Бога,
Щоб дав мені і правнуків діждатись...

Вед. 1: Читаючи збірку «Дідове літо», мимоволі звертаєш увагу на те, з якою трепетною ніжністю і любов'ю автор говорить про жінок, свою дружину, сім'ю.

Читець: «Дружині»

Зима заволоділа світом,
Дерева в світлій павутині,
Але як пишно розцвітають квіти
На твоїй картині!
За вікнами – січнева днина,
Все вкрите снігом, наче цвітом...
А квіти пахнуть на картині...
Любов'ю,
сонцем,

літом!

Читець: «День народження жінки»

То ж скільки їй? Ну, справді, скільки?

А жінка

кине тихий погляд і...

У відповідь

всміхнеться тільки:

Не варто рахувати –

всі мої!

І спалахнуть в її очах іскринки,

А, може, ще й сльоза

засвітить крадькома...

Я знаю,

є

лиш народження у жінки,

Ну а років народження – нема!

Вед. 2: Володимир Шинкарук писав: «Як мало потрібно мені для щастя, як багато потрібно мені, щоб не бути нещасним». Життя зробило його щасливою людиною, подарувало безліч цікавих фактів і незабутніх вражень, але боліло його серце за долю нашої країни, кращих синів і дочок, які пожертвували життям за нашу свободу.

Прикладом цьому є Небесна сотня, адже патріотами не народжуються, ними стають.

У збірці «Дідове літо» є ряд віршів, присвячених молодим хлопцям, які не дожили, не долюбили...

Читець: «Небесна сотня»

Їх нелюд-снайпер

відіслав на небо...

Всі, як один,

вони тепер у Бога.
Ні почестей, ні слави їм
не треба,
Вони життя поклали
не для цього.
Їх очі дивляться на нас
з пітьми безодні,
Що там попереду –
чи щастя, чи руїна?..
Найкращий пам'ятник Небесній сотні -
Єдина і щаслива Україна!
Ми присягаєм їм у вірності
й любові,
У них уже своє
небесне братство.
Та хтось на їх святій невинній крові
Будує і кар'єру, і багатство...

Читець: «Під Слов'янськом» (бійцям 95-ої окремої аеромобільної бригади)

Нерви зав'язані морським вузлом,
Чужі голоси в тумані...
Земля... Ну ось вона – під животом,
А до неба – лиш дев'ять грамів...
Зариваєшся в землю зеленим кротом,
Кола в очах багрянні...
Життя, як повітря, розлите кругом,
А до смерті – лиш дев'ять грамів...
...Поцілили все-таки в лівий бік,
І подих, як зойк останній...

Постріл смертельний серце обпік...
До безсмертя – лиш дев'ять грамів...

Читець: «На війні, як на війні»

Я на ліжку – у напівсні.
Все життя моє – шкереберть...
Кров із рани спинили мені,
Та чи зможуть спинити смерть?..
Ну а поруч лежить комбат,
В лихоманці останні дні...
І шепоче: «Тримайся, брат!
На війні воно, як на війні!»
Залпом б'є десь ворожий «Град»,
Вибухає ніч у вікні...
Що поробиш? Терпи, солдат,
На війні воно, як на війні!

Читець: «Лиш тільки не даремно»

І знову дощ...
Свинцевий дощ над світом...
А світ сумний і без любові темний...
Ідуть у вічність, гинуть наші діти...
Лиш тільки б не даремно, не даремно!
Лиш тільки не даремно, не даремно!
Вони летять над нами журавлями
І проростають крізь холодну землю
Сумними обелісками й хрестами.

Вед. 1: Володимир Шинкарук писав: «З роками усе частіше виникає внутрішня потреба розповісти про себе і не тільки... Я буду щасливий, якщо

хтось візьме в руки мою книжку, розгорне її і дочитає до самісінького кінця.
Дочитає ось до цієї крапки».

...Не пив життя
А тільки губи витев
Шукав себе –
Хоч і не в тому суть...
Є жар в душі
Потрібен лиш вітер
Щоб жар
До полум'я роздуть.

Вед. 2: Шановні друзі! Добігає кінця наш захід. І хочеться завершити нашу зустріч на оптимістичній ноті словами автора збірки «Дідове літо»: «Звикаю до осені поступово, та вірю у весну, серцем кличу весну. Усе на світі прагне жити, життя завжди утверджує життя!».

Черняхівська центральна районна бібліотека

Презентація книги Сергія Леуса

«Стирти: рідне село на відстані віків»

Ведуча: Доброго дня, шановні друзі, колеги, запрошені – всі, для кого книга є постійним супутником життя: книга – порадник, книга – учитель, книга – відпочинок.

Наша зустріч є особливо урочистою, тому що сьогодні буде представлена нова книга – книга нашого земляка Сергія Леуса «Стирти: рідне село на відстані віків».

На невеличкому клаптику поліської землі, а саме в с. Стирти проживають і творять одразу два автори, яких ми добре знаємо, адже вони постійно спілкуються зі своїми читачами, а значить, і з нами. Письменники-краєзнавці відтворюють сторінку за сторінкою далеку і близьку історію рідного краю.

Ось як пише про свою малу Батьківщину Микола Косякевич:

Квітуча земле, росяна і чиста.

Ти - найдорожча в зорях,
колосках...

Палку любов синівську до
Вітчизни

Я заповім онуку на руках.

З такою щирою душею є і автор

презентаційної книги, з яким я хочу Вас познайомити - Сергій Васильович Леус. Учасники нашого заходу:

- заступник голови районної ради Олександр Гибало,
- Віктор Григорович Гуменюк - наш земляк, в минулому (1983р.) - керівник колгоспу села Стирти, працюючи на посаді голови районної ради надавав допомогу у видавництві книги;
- Костянтин Борисович Мікушин - головний редактор місцевої газети «Нове життя», активний учасник суспільно-політичного життя району;
- секретар Стиртівської сільської Ради Ірина Гергель;
- Олена Миколаївна Гринь - директор краєзнавчого музею.

Любов до рідної землі, до Батьківщини – одне з найсвятіших почуттів, які кожна людина проносить крізь усе своє життя.

Краєзнавство тому й користується такою популярністю та любов'ю в народі, що відгукується на найтонші порухи людської долі. Далеко не кожна галузь науки здатна так поєднати минуле, сучасне та майбутнє, відкрити нове у давно відомому. В рамках краєзнавчої роботи ми підготували книжкову виставку «Нас ріднить земля Черняхівщини». На виставці представлені матеріали про письменників-краєзнавців нашого краю. З ними Вас ознайомить бібліотекар Лариса Аркадіївна Протасевич.

Ведуча: Книга Сергія Леуса «Стирти: рідне село на відстані віків» - це і підсумок краєзнавчої роботи і ще один щабель сходів творчого життя письменника. Хочу сказати, що немає такої теми місцевого життя, яка б не потрапляла в поле зору Сергія Васильовича і не знайшла відображення на сторінках його книги. Внаслідок багаторічної праці місцевому краєзнавцю вдалося розшукати і включити до книги чимало досі невідомих широкому загалу фактів з історії села, біографій своїх земляків, подвижницьку роль уродженців села, сільських умільців, їх звичаї та побут, довоєнні роки та роки відбудови. При цьому він, не вдаючись до звичних шаблонів, якомога

повніше розкрив самотність і неповторність рідного краю, показав його роль і місце в історії нашої держави.

Знаковим у пам'яті селян с. Стирти були ті роки, коли господарством керував Віктор Григорович Гуменюк (1983р.). Цей період знайшов своє відображення на сторінках книги. Професійний організаторський талант на той час молодого спеціаліста обертається для села Стирти піднесенням колгоспного виробництва і не тільки...

Та краще про свої роздуми над книгою та її героїв розповість сам (виступ В. Г. Гуменюка).

Ведуча: Золотою ниткою на сторінках книги Сергія Васильовича Леуса «Стирти: рідне село на відстані віків» проходить найголовніше - любов до рідного краю. Сьогодні багато говориться про переосмислення нашої історії, про її нове бачення, нові підходи.

Від сучасників залежить, яким уявлятимуть XXI століття люди, котрі житимуть через багато років.

Обов'язок інформаційних структур (Інтернету, телебачення, журнальних сторінок та газет, бібліотек) на сучасному етапі – чесно і правдиво відтворити події та факти, а оцінки нащадки зроблять самі, з висоти свого історичного досвіду так, як це зробив наш місцевий краєзнавець.

Я запрошую висловити своє бачення, своє сприйняття фактів, які висвітлені в книзі нашого земляка, редактора газети «Нове життя» (виступ К. Б. Мікушина).

Ведуча: Зі сторінок книги в розділі «Слово про односельчан» перед читачем постає не тільки далеке минуле, а й ще зовсім близька в часі історія села Стирти і герої сторінок книги - сучасники автора, діди та батьки нинішнього молодого покоління, яке живе і продовжує славні традиції свого краю.

Сергій Васильович щиро радіє досягненням у праці, пишається трудовими здобутками земляків. Ваші, Сергію Васильовичу, розповіді вражають своєю правдивістю...

Пропонуючи взяти участь у презентації книги «Сирти: рідне село на відстані віків», сільський голова висловився так: «Мені дуже приємно сказати добрі слова на адресу земляка, бо він — колишній вчитель історії, який навчав своїх учнів бути справжніми патріотами своєї Вітчизни, шанувати тих, хто захищав рідну землю».

А як живуть сьогодні сиртянці, чим займаються, що люблять робити, що і як святкують? Запрошуємо до слова-секретаря Сиртівської сільської Ради Ірину Гергель (виступ І. Гергель).

Ведуча: Ще далеко не всі «білі плями» в історії Черняхівщини відкриті і розгадані. Та за час існування нашого району матеріалів накопичилося багато, і всі вони упорядковані і викладені компактно та головне, що є доступними для кожного, хто цікавиться. Зокрема, це стосується і нашого краєзнавчого музею.

«Зміст багатий. Цінна книжка. Автор зробив велику справу: подарувавши таку книжкову перлину нам», - сказала директор музею, прочитавши презентовану книжку.

Просимо долучилася до обговорення Олену Миколаївну Гринь (виступ).

Ведуча: Коли ти любиш рідний край,

Гори, палай!

Коли в огонь живої мови

Чуття святого надаси,

Ти станеш лицарем краси,

І визволення, і Любові.

За честь і правду все віддай.

Коли ти любиш рідний край!

Мені здається, що слова Миколи Вороного сказані про Сергія Леуса. Сергій Васильович дійсно щиро любить своє село, його історію, свою родину, людей, які жили й живуть на цій землі. І на питання «Чому я займаюсь історією села Стирти?»

відповів: «Я хочу служити людям, допомагати школярам пізнавати свій край, вивчати далеке минуле і сьогодення, а головне - творити історію для майбутніх поколінь».

Просимо Вас поспілкуватися з нашою аудиторією (виступ С. В. Леуса).

Ведуча: А видать книгу, як віддати доньку

У білий світ широкий, в чужі руки

І все ж, яку ти їй напишеш долю, -

Уздріє час, а може рідні внуки»

М. Косякевич

Вихід вашої книги на рівні нашої держави – України - є невеличким доробком в загальну історію країни, та на рівні нашого району це є складова історії Черняхівщини, і не кожне село може гордитися таким істориком і краєзнавцем. Адже велич кожного краю в людях, які тут живуть, і особливо в тих людях, які своїми справами зробили внесок у його розвиток. Щиро дякуємо за клопітку і таку необхідну працю краєзнавця, за роботу в архівах і за творче спілкування з односельцями. Ви внесли нову сторінку в краєзнавство Черняхівщини. Бажаємо вам здоров'я міцного, завзяття, оптимізму. А головне – вдячних Вам читачів і звичайно - не старіти!

Запрошуємо до слова начальника відділу культури (виступ П. С. Гриня).

Ведуча: Дорогі земляки! Любіть свою квітучу землю, любіть людей, любіть свою вулицю, своє рідне село, район, область, Україну, будьте справжніми

патріотами свого села, своєї держави, адже наша держава – це всі ми, це наші спільні справи і відповідальність перед майбутнім.

Зміст

Андрушівська районна бібліотека для дорослих	
«Видатні постаті Андрушівщини»: Презентація книги.....	1
Ємільчинська центральна районна бібліотека	
Тонкий лірик і мудрий філософ: Біографічний матеріал до 80-річчя від дня народження поета–пісняра Вадима Крищенка.....	7
На крилах української пісні: Вечір-портрет до 80-річчя з дня народження поета-пісняра Вадима Крищенка.....	13
Праця, осяяна талантом: Інформаційно-біографічна довідка до 95-річчя від дня народження Наума Мироновича Тихого, уродженця смт Ємільчине Житомирської області.....	19
Коростенська районна бібліотека ім. М. Сингаївського	
«А мені б... на хутір, до своїх , в поліське поле...О доле...!»: Бібліографічний нарис до 95-ти річчя від дня народження Петра Павловича Клименка.....	30
Радомишльська центральна районна бібліотека	
І серце птицею злітає у політ: Поетичні обрії. До 105-ї річниці від дня народження Риви Наумівни Балясної, нашої землячки, талановитої радянської, єврейської поетеси.....	36
«Дожити життя я б хотів у любові...»: Презентація книги Володимира Шинкарука «Дідове літо».....	45
Черняхівська центральна районна бібліотека	
Презентація книги Сергія Леуса «Стирти: рідне село на відстані віків»...	52